

αναγέννηση της Πάρνηθας

την αναδάσωση και τη διάσωση της πανίδας

Από τις πρόσφατες πλημμύρες στο Μενίδι. Τα προβλήματα θα πολλαπλασιαστούν μετά την καταστροφή της Πάρνηθας

▶ Η Πάρνηθα πριν από την καταστροφή

Για τις πλημμύρες

1. Δημιουργία φραγμάτων από κορμούς και κλαδιά
2. Καθαρισμός ρεμάτων
3. Κατασκευή λεκανών περισυλλογής λάσπης
4. Αντιδιαβρωτικά έργα

ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΗ ΓΙΑ ΕΘΝΙΚΟ ΠΑΡΚΟ ΠΑΡΝΗΘΑΣ - ΤΑΤΟΪΟΥ - ΦΥΛΗΣ

Αναδάσωση φυσική ή τεχνητή

«**Η ΑΠΟΨΗ ΜΟΥ** είναι ότι δεν πρέπει να μας πιάνει άγχος για να βγάλουμε την ντροπή της πυρκαγιάς από πάνω μας... Στην επιστημονική κοινότητα υπάρχουν φόβοι για το ενδεχόμενο ενός νέου "βιασμού" του εθνικού δρυμού σε περίπτωση που εφαρμοστεί το "φύτεψε κι εσύ ένα δέντρο, μπορείς"», επισημαίνει η Μαργαρίτα Αριανούτσου, αναπληρώτρια καθηγήτρια Οικολογίας και Ταξινόμησης στο Τμήμα Βιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών. «Επί της ουσίας δεν γνωρίζουμε αν το ελατόδασος μπορεί να αναγεννηθεί έπειτα από φωτιά. Τουλάχιστον, δεν υπάρχουν αναφορές στη διεθνή βιβλιογραφία. Ωστόσο, πιστεύω ότι πρέπει να δώσουμε μια πρώτη ευκαιρία στη φύση. Κατά την πρόσφατη επίσκεψή μου στο Μαίναλο, όπου είχε καεί ένα μεγάλο μέρος του ελατοδάσους πριν από 7 χρόνια, διαπίστωσα ότι στις καμένες περιοχές κοντά στους ενεργούς πυρήνες που είχαν απομείνει υπήρχε φυσική αναγέννηση. Για την περίπτωση της Πάρνηθας εκτιμούμε ότι από αυτούς του πυρήνες ελάτων που έχουν απομείνει μπορεί να γίνει βραδεία διασπορά των σπόρων - αρκεί βέβαια να μην απομακρύνουμε τη στάχτη και τη βιομάζα καθώς περιέχουν άλατα που λειτουργούν ως λίπασμα των φυτών. Επιπλέον οι θαμνώδεις κέδροι που συνήθως φύονται κάτω από τα έλατα μπορεί να αναβλαστανούν χωρίς να χρειαστεί να παρέμβουμε και έτσι δημιουργούν το κατάλληλο έδαφος για τη φυσική αναγέννηση του ελατοδάσους».

Αντίθετη άποψη εκφράζει ο δρ Παναγιώτης Σίσκος, καθηγητής Χημείας Περιβάλλοντος στο Πανεπιστήμιο Α-

■ **Μαργαρίτα Αριανούτσου**, αναπληρώτρια καθηγήτρια Οικολογίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών

■ **Ιωάννης Σφήκας**, επίτιμος πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Προστασίας της Φύσης

«Πάρκο το Ελληνικό για να ισοσκελίσουμε το έλλειμμα σε φιλτραρισμένο αέρα»

«**ΜΙΑ ΑΠΟ** τις ενέργειες που πρέπει οπωσδήποτε να γίνουν και αφορά την καθημερινότητα της πόλης είναι να εξετάσουμε σοβαρά το θέμα του πρασί-νου στους ελεύθερους χώρους εντός της πόλης. Υπάρχει επιτακτική ανάγκη να ξαναδούμε τη μετατροπή του Ελληνικού σε μητροπολιτικό πάρκο. Να ξαναζωντανεύσουμε τα άλση. Να βάλουμε πράσινο όπου μπορούμε ώστε να αναπληρωθεί το έλλειμμα στον φιλτραρισμένο αέρα που προερχόταν από την Πάρνηθα», επισημαίνει ο Ιωάννης Ζιώμας, αναπληρωτής καθηγητής στο Τμήμα Χημικών Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, ο οποίος είναι ειδικός σε θέματα εκπομπής ρύπων από οχήματα.

θηνών που μιλάει για «άμεση δεντροφύτευση της καμένης έκτασης». «Η αναδάσωση είναι απαραίτητη. Η συστηματική δεντροφύτευση της περιοχής αποτελεί τη μοναδική λύση στο πρόβλημα που έχει δημιουργηθεί. Το δάσος που κάπκε συνέβαλλε αποφασιστικά στο φιλτράρισμα του αέρα, στη βελτίωση της ποιότητάς του. Δεν πρέπει να χάσουμε ούτε μία ημέρα, ούτε ώρα. Αναδάσωση τώρα, παντού, φυσική ή τεχνητή. Αυτό πρέπει να γίνει», αναφέρει ο δρ Π. Σίσκος.

«Τεράστιο εθνικό πάρκο»

«Θα πρέπει οι δασικές εκτάσεις του δάσους της Φυλής, των δύο δασών που είναι στον βόρειο τομέα της Πάρνηθας, καθώς και του δημόσιου πλέον δάσους του Τατοΐου να ενταχθούν στον εθνικό δρυμό και να αποτελέσουν ένα τεράστιο εθνικό πάρκο», λέει ο Ιωάννης

Σφήκας, επίτιμος πρόεδρος της Ελληνικής Εταιρείας Προστασίας της Φύσης.

«Με αυτό τον τρόπο θα πετύχουμε τους εξής στόχους: Πρώτα πρώτα θα είμαστε σίγουροι ότι το υπόλοιπο δάσος δεν κινδυνεύει από ανθρώπινες δραστηριότητες, από την επέκταση της πόλης, από τη μετατροπή του σε βοσκοτόπια, από την κατασκευή κτισμάτων στο εσωτερικό του. Ο δεύτερος στόχος έχει να κάνει με την προστασία της βιοποικιλότητας των δασών αυτών. Οι φορείς διαχείρισης των εθνικών δρυμών έχουν συνήθως εξειδικευμένους επιστήμονες, βιολόγους, βοτανολόγους, κτηνιάτρους, γεωπόνους κ.λπ. Καταγράφουν τα είδη της χλωρίδας και της πανίδας, παρακολουθούν την εξέλιξή τους, παρεμβαίνουν όποτε χρειάζεται για την προστασία τους, δημιουργούν πρότυπα εκτροφεία για ορισμένα είδη. Ειδικά το δημόσιο πλέον δάσος του Τατοΐου έχει όλες τις προϋποθέσεις - πυκνή βλάστηση, άφθονη τροφή - για να φιλοξενήσει πολλά είδη».

Το πρόβλημα της σκόνης

Πάντως όπως επισημαίνει ο περιβαλλοντολόγος μηχανικός Δημήτρης Λάλας το πρόβλημα των μικροσωματιδίων και της σκόνης που μεταφέρονται από τις καμένες εκτάσεις της Πάρνηθας στην Αθήνα δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί αμέσως. «Αν και μια καλή βροχή κάνει τη σκόνη να κολλάει στις σταγόνες και να μεταφέρεται στο έδαφος, σύντομα ξεραίνεται και μπορεί πάλι να ξαναπέσει στην κυκλοφορία του αέρα», λέει.

«Μέτρα για την αύξηση πληθυσμού εντόμων στην Αθήνα»

«**ΕΙΝΑΙ ΠΟΛΥ** πιθανό λόγω της καταστροφής στην Πάρνηθα να υπάρξει κατά την επόμενη περίοδο αύξηση του πληθυσμού παρασίτων εντόμων στο αστικό πράσινο της Αθήνας, όπως μελίγκρες, κόμπιες πεύκου και άλλα έντομα που πλήττουν ευκαλύπτους, μυρτιές και κυπαρίσσια», αναφέρει ο δρ Πάνος Πετράκης από το Εθνικό Ίδρυμα Αγροτικών Ερευνών. «Γι' αυτό ένα από τα πρώτα μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν είναι η δημιουργία ενδιαιτημάτων για τα πτηνά που είναι φυσικοί εχθροί των εντόμων. Η μαροαλίνα, για παράδειγμα, που πλήττει τα πεύκα του Λεκανοπεδίου έχει αναπτυχθεί σε τέτοιο βαθμό, γιατί έχουν φύγει οι φυσικοί της εχθροί - κνιστοπόδαρος, δεινόροβας, με κανέναν τρόπο όμως δεν θα πρέπει να γίνουν ψεκασμοί, ιδίως από τη στιγμή που μιλάμε για αύξηση πληθυσμού εντόμων σε αστικό περιβάλλον, καθώς τα φυτοφάρμακα που χρησιμοποιούνται είναι ανθυγιεινά». Όσον αφορά την κατάσταση στην Πάρνηθα, ο δρ Πετράκης επισημαίνει ότι τα ξερά και τα καμένα έλατα δεν πρέπει επ' ουδενί να απομακρυνθούν από την περιοχή, καθώς σε αυτά αναπτύσσονται τα σαρκοφάγα έντομα, τα οποία αποτελούν το 1/3 του πληθυσμού των εντόμων ενός δάσους και βοηθούν στη φυσική αναγέννηση των φυτών, αλλά και στην καλή εξέλιξη της αναδασωμένης περιοχής.

Για τα ελάφια

«Πρέπει να αφήσουμε τη φύση να κάνει τη δουλειά της. Όσον αφορά τα ελάφια, δεν πρέπει να μετατραπούν σε οικίσια. Εννοώ ότι για να συνεχίσει ο κύκλος της ζωής τους θα πρέπει να συνεχίσουν να ψάχνουν για την τροφή τους. Ήδη γίνονται οι πρώτες προσπάθειες από το δασαρχείο, ώστε να απομακρυνθούν από τις περιοχές που είναι κοντά στην πόλη, προς τον βορρά της Πάρνηθας. Οφείλουμε να κατανοήσουμε ότι πρόκειται για εθνικό δρυμό και όχι άλσος», επισημαίνει ο κ. Παναγιώτης Λατσούδης, υπεύθυνος εκστρατείας WWF Ελλάς για το ελάφιο της Πάρνηθας.